

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2016

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w W. VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Barbara Ciwińska

Protokolant: Izabela Katryńska

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku A. Z. (1) i A. Z. (2)

przeciwko S. K.

o ustalenie kontaktów z małoletnimi E. K. i L. K. (1)

postanawia:

1. oddalić wniosek,
2. pozostawić strony przy poniesionych kosztach postępowania.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 27 marca 2016 roku wnioskodawcy A. Z. (1) i A. Z. (2) złożyli wniosek o ustalenie kontaktów z małoletnimi E. K. oraz L. K. (2) w ten sposób, że wnioskodawcy będą mogli spotykać się z małoletnimi w każdą drugą sobotę miesiąca w godzinach 10;00 – 17;00 oraz w każdą czwartą sobotę miesiąca od godziny 10 do godziny 10 w niedzielę, w dotychczasowym miejscu zamieszkania małoletnich w ich domu rodzinnym w M. ul. (...). Jednocześnie wnioskodawcy wnieśli o zezwolenie na przebywanie w czasie kontaktów M. K. brata małoletnich oraz o zobowiązanie opiekuna prawnego dzieci S. K. do:

- a. doprowadzenia małoletnich na miejsce spotkania;
- b. przygotowania małoletnich do kontaktów z wnioskodawcami;
- c. pozostawienia małoletnich na czas kontaktów z wnioskodawcami;
- d. odprowadzenia małoletnich po zakończeniu kontaktów do miejsca ich zamieszkania.

W uzasadnieniu wniosku wskazano, iż matka małoletnich A. Z. (2) (siostra A. Z. (1)) zmarła w dniu 3 kwietnia 2014 roku. Po tym wydarzeniu opiekę prawną nad dziećmi przejął ich ojciec, który wcześniej nie opiekował się dziećmi. Zdaniem wnioskodawców ojciec dzieci uniemożliwia im kontakty. Wnioskodawcy wyrazili zgodę, aby kontakty ewentualnie odbywały się w W. (wniosek – k. 1).

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania S. K. wniósł o oddalenie wniosku wskazując, iż wnioskodawcom w ogóle nie przysługuje legitymacja do wystąpienia z przedmiotowym wnioskiem, albowiem nigdy nie sprawowali oni bezpośredniej pieczy nad małoletnimi. Uczestnik postępowania S. K. podniósł również, iż w jego opinii kontakty jego dzieci z wnioskodawcami będą wpływały na dzieci destabilizująco, będą naruszały ich dobro oraz bezpieczeństwo, w związku z czym nie może wyrazić na nie zgody. Uczestnik postępowania wskazał również, iż pomiędzy nim a A. Z. (1) od kilku lat toczy się poważny konflikt, który przejawia się między innymi licznymi toczącymi się postępowaniami karnymi i cywilnymi, z udziałem obydwu mężczyzn (odpowiedź na wniosek –k. 31 - 36).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawcy **A. Z. (1)** i **A. Z. (2)** są małżeństwem od (...)1998 roku. **A. Z. (1)** jest bratem zmarłej w dniu (...)2014 roku matki małoletnich **A. Z. (2)**. Przed śmiercią matki małoletnich wnioskodawcy utrzymywali częsty kontakt z **E. K.** i **L. K. (1)**. Wnioskodawcy w każde wakacje, ferie, weekendy i dni wolne od pracy przyjeżdżali do **M.**, gdzie mieszkała **A. Z. (2)** wraz z dziećmi oraz swoimi rodzicami. Wnioskodawcy również wspólnie z **A. Z. (2)** i jej dziećmi wyjeżdżali na wakacje. W okresie, w którym **A. Z. (2)** chorowała i nie mogła zajmować się swoimi dziećmi, wnioskodawcy przyjeżdżali do **M.** i pomagali w **J. Z.** i **K. Z.** w opiece nad dziećmi. W tamtym czasie wnioskodawcy mieszkali w **L.**. **A. Z. (1)** oraz jego żona mieli dobre relacje z matką dzieci. Wnioskodawcy są również rodzicami chrzestnymi obojga małoletnich. Przed śmiercią **A. Z. (2)** na piśmie wyraziła swoją wolę, aby opiekę prawną nad trójką jej dzieci przejęli jej rodzice **J. Z.** i **K. Z.** oraz jej brat **A. Z. (1)** wraz z żoną. **A. Z. (1)** został również ustanowiony spadkobiercą **A. Z. (2)** (częściowo zeznania wnioskodawcy **A. Z. (1)** – k. 136 – 138, zeznania świadka **J. Z.** – k. 133 – 135, zeznania świadka **K. Z.** – k. 135 – 136, skrócony akt zgonu – k. 2, akt małżeństwa – k. 2, kserokopia testamentu – k. 3, kserokopie aktów urodzenia małoletnich – k. 4). Wnioskodawcy chcieliby odbudować więzi rodzinne z małoletnimi, które jak twierdzą, przed kilku laty były silne.

S. K. ma obecnie 37 lat, posiada wykształcenie wyższe, ukończył WAT, pracuje jako żołnierz zawodowy w godzinach 7:30-15:30, otrzymując wynagrodzenie w wysokości 4500 zł netto miesięcznie. Jest zdrowym mężczyzną bez nałogów. Od 2004 roku był w nieformalnym związku z **A. Z. (2)**. Z tego związku narodzili się małoletni **E. K.** (obecnie 9 lat) i **L. K. (1)** (obecnie 5 lat). Po śmierci matki małoletnich **S. K.** przejął faktyczną opiekę nad dziećmi. W dniu (...)2014 roku **S. K.** zawarł związek małżeński z **I. K.** z tego związku w dniu (...)roku narodził się **J. K.**. Żona uczestnika postępowania **I. K.** ma obecnie 36 lat, pracuje w firmie (...)w dziale technicznym, pracuje w godz. 7:00 – 15:00 zarabia 5500 zł netto miesięcznie i jest w ciąży z drugim dzieckiem. **S. K.** wraz z żoną **I. K.** oraz dziećmi zamieszkują w **W.** w nowoczesnym budynku w lokalu o pow. 60 m². Mieszkanie jest nowoczesnie urządzone, utrzymane jest w ładzie i porządku. Małoletnie dzieci mają swój pokój, osobne łóżka oraz miejsce do zabawy (sprawozdanie z wywiadu środowiskowego dot. sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich **E.** i **L. K. (1)** z dnia 30.06.2015 r. k. oraz z dnia 4 maja 2016 roku – k. 129 – 130, zeznania uczestnika postępowania **S. K.** – k. 138 - 139).

Małoletni **E. K.** ur. (...) obecnie jest uczniem II klasy Szkoły Podstawowej nr (...) przy ul. (...). Małoletni uczy się bardzo dobrze i szybko zaaklimatyzował się w klasie. Chłopiec jest dzieckiem zdrowym, rozwijającym się prawidłowo funkcjonuje w grupie rówieśniczej i nie sprawia problemów wychowawczych. Małoletnia **L. K. (2)** ur. (...) jest obecnie uczennicą I klasy Szkoły Podstawowej nr (...) przy ul. (...). Małoletnia uczy się dobrze, prawidłowo funkcjonuje w grupie rówieśniczej, nie sprawia problemów wychowawczych i uczęszcza na dodatkowe zajęcia. Jest dzieckiem zdrowym, ale pozostaje pod opieką urologa w związku z nocnym moczeniem. Małoletni nawiązali silną więź ze swoim ojcem jego żoną oraz przyrodnim bratem. Cała rodzina często spędza ze sobą czas. Sytuacja opiekuńczo – wychowawcza małoletnich nie budzi żadnych zastrzeżeń. Małoletnie dzieci mają zapewnione przez ojca oraz jego żonę dobre warunki socjalno – bytowe, należyta opiekę i właściwą atmosferę wychowawczą. Kontakty dzieci z rodziną ich zmarłej matki zostały rozluźnione, obecnie kojarzą się im głównie z konfliktem. Dzieci nie wspominają o rodzinie swojej matki jak również nie wyrażają chęci kontaktowania się z nimi (sprawozdanie z wywiadu środowiskowego dot. sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich **E.** i **L. K. (1)** z dnia 30.06.2015 r. k. oraz z dnia 4 maja 2016 roku – k. 129 – 130, zeznania uczestnika postępowania **S. K.** – k. 138 - 139).

Powołany powyżej stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych dokumentów, które nie budziły wątpliwości co do ich mocy dowodowej.

Ustalenia faktyczne zostały również poczynione na podstawie zeznań uczestnika postępowania **S. K.**, które w ocenie Sądu były wiarygodne, spójne, logiczne oraz konsekwentne dlatego też Sąd w całości dał im wiarę.

W zasadniczej części Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy **A. Z. (1)** z tym jedynym zastrzeżeniem, iż Sąd nie podziela opinii wnioskodawców zawartej w ich zeznaniach, iż sprawowali oni przez dłuższy czas pieczę nad małoletnimi.

Sąd oddalił wnioski dowodowe dotyczące przesłuchania w charakterze świadków: M. B., B. S., M. C., K. N., A. B., I. K. z uwagi na to, iż okoliczności dla których wnioski te zostały zgłoszone zostały już dostatecznie wykazane na podstawie dowodów w sprawie już przeprowadzonych. Na tej samej podstawie Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone w odpowiedzi na wniosek w pkt 5 lit. a pp. i, ii, (...) oraz lit. b.

W sprawie wykorzystano również sprawozdanie z wywiadu sporządzonego przez kuratora sądowego, któremu w całości Sąd dał wiarę. Sądowi z urzędu wiadomo, iż w tut. Sądem pod sygn. akt IV Nsm 743/14 toczy się sprawa z wniosku J. Z. i K. Z. z udziałem S. K. o ustalenie kontaktów z małoletnimi E. i L. K. (1) (sprawa ta jest w toku). Jednocześnie przed tut. Sądem pod sygn. akt VI Nsm 812/14 toczyła się sprawa z wniosku J. Z. i K. Z. z udziałem S. K. o ograniczenie władzy rodzicielskiej ojca i o umieszczenie małoletnich E. K. i L. K. (2) w rodzinie zastępczej u dziadków macierzystych. Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2015 roku wniosek ten został oddalony. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 8 czerwca 2015 roku.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Wniosek A. i A. Z. (2) należało oddalić.

Zgodnie z art. 113 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego niezależnie od władzy rodzicielskiej rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów, kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z dzieckiem (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) i bezpośrednie porozumiewanie się, utrzymywanie korespondencji, korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej. Powyższy przepis w myśl art. 113⁶ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. stosuje się odpowiednio do kontaktów rodzeństwa, dziadków, powinowatych w linii prostej, a także innych osób, jeżeli sprawowały one przez dłuższy czas pieczę nad dzieckiem. Zwrócić należy uwagę, iż o ile kontakty między rodzicami a dziećmi stanowią przedmiot ich prawa podmiotowego o naturalnym charakterze, a ujętego następnie w pozytywno-prawne ramy prawa i obowiązku, to kontakty z osobami bliskimi występują w mniejszym nasileniu, uzależnionym nie tylko od stopnia pokrewieństwa, ale i od rzeczywistej osobistej bliskości kontaktujących się osób. Ponieważ zasadą powinno być sprawowanie jednolitego kierownictwa wychowawczego przez osoby sprawujące władzę rodzicielską nad dzieckiem, a sytuacja związana z rozłączeniem rodziców bardzo utrudnia urzeczywistnienie tego jednolitego kierownictwa wychowawczego, materia kontaktów z osobami bliskimi nie powinna dodatkowo zakłócać i tak już trudnej sytuacji dzieci. Kontakty z krewnymi oraz innymi osobami bliskimi nie mogą destabilizować warunków rozwoju socjo-psychicznego dziecka, które nie może stać się stroną konfliktu rodzinnego, ale powinno rozwijać się samodzielnie, uzyskując autonomiczne rozeznanie własnej, indywidualnej pozycji rodzinnej i społecznej. Zasadą kontaktów z osobami bliskimi powinno być zatem przekazywanie dziecku treści nakierowanych na inne obszary aktywności życiowej, czyli te, które nie są „objęte” konfliktem rodziny. Wkraczanie osoby bliskiej, w charakterze „trzeciej strony”, na obszar wskazanego konfliktu, stanowi poważne uchybienie, argumentujące w uzasadnionych wypadkach ograniczenie kontaktów [T. S., Komentarz do art. 113⁶ k.r.i.o., (...) Lex].

Zwrócić również należy uwagę na to, iż przepis art. 113⁶ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przyznaje prawo i obowiązek kontaktu z dzieckiem innym osobom niż rodzeństwo, dziadkowie, powinowaci w linii prostej o ile sprawowały one przez dłuższy czas pieczę nad dzieckiem. W praktyce przepis ten dotyczy więc krewnych oraz innych osób, którzy przez dłuższy czas zastępowali dziecku rodziców z takich przyczyn jak choroba, długotrwały wyjazd czy pobyt w więzieniu. Nie jest sprawowaniem pieczy nad dzieckiem wspólny wyjazd na wakacje z dzieckiem i jego rodzicami w charakterze osoby towarzyszącej lub sprawowanie opieki nad dzieckiem np. w okresie weekendu pod krótkotrwałą nieobecność jego faktycznych opiekunów. Z całą pewnością nie jest sprawowaniem pieczy na dzieckiem w myśl powyższego przepisu pomaganie drugiej osobie w wykonywaniu obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki na dzieckiem.

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejsze sprawy wskazać należy, iż wnioskodawców A. Z. (1) i A. Z. (2) w świetle przepisu art. 113⁶ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. traktować należy, jako „inne osoby”, którym

prawo i obowiązek kontaktów z małoletnimi przysługiwać może tylko i wyłącznie w przypadku, gdyby sprawowali nad dziećmi pieczę i to przez dłuższy czas. Taka okoliczność w niniejszej sprawie z całą pewnością nie miała miejsca. Podkreślić należy, iż tutaj Sądowi doskonale znana jest sytuacja rodziny Z., albowiem w tutaj Wydziale toczyły się już dwie sprawy dotyczące małoletnich E. K. i L. K. (1). Jak wynika z przeprowadzonego w sprawie materiału dowodowego bezpośrednio przed śmiercią matki małoletnich A. K. jej dzieci przebywał pod opieką dziadków – K. Z. oraz J. Z.. Następnie zaś bezpośrednio opieka nad nimi przejęta została przez ich ojca S. K. oraz jego żonę I. K.. Niewątpliwie wnioskodawcy przez pewien okres aktywnie, ale tylko weekendowo uczestniczyli w życiu małoletnich. Przed kilkoma laty A. Z. (1) oraz jego żona A. Z. (2) wspólnie z małoletnim E. K. oraz L. K. (1) wyjeżdżali czasami na wypoczynek, spędzali u dziadków i matki małoletnich ferie, święta i weekendy. Następnie wnioskodawcy pomagali dziadkom małoletnich J. Z. i K. Z. w sprawowaniu opieki nad małoletnimi, gdy ich matka przebywała już w szpitalu. Z całą pewnością jednak nie można stwierdzić, iż wnioskodawcy sprawowali stałą pieczę nad małoletnimi E. K. i L. K. (1). Zwrócić należy uwagę, iż wnioskodawcy w tamtym czasie mieszkali w L., tam też znajdowało się ich centrum życiowe. Tymczasem małoletni przebywali w M. pod stałą opieką matki i jej rodziców. Rola wnioskodawców w życiu małoletnich E. K. oraz L. K. (1) miała charakter tylko pomocniczy.

Powyższe oznacza, iż przesłanka, o której mowa w przepisie art. 113⁶ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego w zw. z art. 113 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego od której uzależniona jest możliwość ustalenie przez Sąd kontaktów z dziećmi nie została spełniona. Dlatego też przedmiotowy wniosek został oddalony.

Podkreślić jednak należy to, iż Sąd ustalając kontakty miał przede wszystkim na względzie dobro małoletnich. Przyznanie prawa i obowiązku do kontaktu z małoletnim nie może zagrażać jego dobru, poczuciu bezpieczeństwa, czy też bezpośrednio ingerować w jego więź z rodzicem. Dlatego też konieczne jest w tego typu sprawach wzięcie pod uwagę takich okoliczności jak stopień uwikłania danej osoby w konflikt z rodzicem dziecka oraz umiejętność zachowania przez nią dystansu do tej sytuacji. Niewątpliwie pomiędzy A. Z. (1) a S. K. istnieje bardzo silny konflikt mający związek ze śmiercią siostry wnioskodawcy i ze zdarzeniami, które w następstwie tej śmierci miały miejsce (przejęcie spadku po zmarłej przez jej brata, występy w publicznym programie telewizyjnym, zaangażowanie wnioskodawców w konflikt pomiędzy dziadkami a ojcem małoletnich).

W ocenie Sądu konflikt wnioskodawców konflikt rodzinny nie jest już tak silny jak jeszcze rok czy dwa lata temu, jednak sporne sprawy majątkowe nie zostały zakończone, zaś urazy powstałe po upublicznieniu sprawy za pomocą mediów są nadal silne. Między ojcem małoletnich a ich wujem jest dużo negatywnych emocji. W szczególności widoczny jest bardzo negatywny stosunek A. Z. (1) do S. K.. Na dowód tego wystarczy przytoczyć chociażby pismo wszczynające niniejsze postępowanie, w którym pod adresem ojca małoletnich pada oskarżenie, iż „porwał” swoje dzieci po śmierci ich matki. Niewątpliwie też wnioskodawca oskarża S. K. o to, iż przejął on majątek należący do zmarłej siostry wnioskodawcy, a który należy się jej dzieciom. Ustalenie w takich okolicznościach prawa wnioskodawców do kontaktów z małoletnimi E. K. oraz L. K. (1) narażało by małoletnich na zaangażowanie ich w konflikt pomiędzy dorosłymi członkami rodziny. Małoletni byłiby narażeni na kłótnie lub wysłuchiwanie negatywnych uwag o ich ojcu. Wnioskodawcy mieliby także, okazję do tego, aby swoje negatywne nastawienie do S. K. przekazać jego dzieciom. Taka sytuacja z pewnością negatywnie odbiłaby się na dobru małoletnich, którzy mają obecnie całkowite zaufanie do ojca i dobrze się czują w nowej rodzinie. S. K. stworzył dla swoich dzieci obecnie bardzo dobre warunki do rozwoju. Dzieci nawiązały z nim oraz z jego żoną silną więź emocjonalną. Zarówno E. K. jak i jego siostra L. K. (1) prawidłowo funkcjonują w środowisku szkolnym i rówieśniczym, dobrze się uczą nie sprawiają problemów wychowawczych. W ocenie Sądu istnieje bardzo poważne niebezpieczeństwo, iż umożliwienie wnioskodawcom kontaktu z małoletnimi w tych warunkach zaburzyłoby osiągnięte przez cieci bezpieczeństwo, spokój i stabilizację. Zwrócić również należy uwagę, iż ostatni kontakt pomiędzy małoletnimi a dziadkami oraz wnioskodawcami miał miejsce ok dwóch lat temu. Biorąc pod uwagę wiek dzieci, który obecnie wynosi 9 i 7 lat trudno przypuszczać, aby E. K. oraz L. K. (1) odczuwali silną potrzebę kontaktu z wnioskodawcami, którzy są jedynie dalszymi członkami ich rodziny. Kwestią oczywistą jest to, iż przez ostatnie dwa lata ich relacje musiały ulec ogromnemu osłabieniu. Trzeba także wziąć pod uwagę to, iż dzieci, które mają prawidłowe relacje z rodzicami, która we właściwy sposób odnajdują się w środowisku rówieśniczym w zdecydowanie mniejszym stopniu odczuwają potrzebę kontaktu z dalszymi członkami rodziny, albowiem ich potrzeby

emocjonalne w tym zakresie są już po prostu zaspokojone. Zdaniem Sądu małoletni E. i L. K. (2) nie mają obecnie potrzeby kontakty z wnioskodawcami będącymi ich wujostwem. Na marginesie niniejszej sprawy zauważyć należy, iż w przyszłości kontakty pomiędzy małoletnimi a wnioskodawcami być może będą zgodne z ich dobrem zaś ich realizacja będzie możliwa za zgodą ojca bez udziału Sądu. Jednak by tak się stało konieczne jest zakończenie spraw majątkowych związanych ze spadkiem, wybaczenie doznanych krzywd moralnych i psychicznych oraz unormowanie relacji pomiędzy ojcem dziecka a wnioskodawcami w oparciu o zasadę wzajemnego szacunku.

Mając powyższe na uwadze przedmiotowy wniosek należało oddalić.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 Kodeksu postępowania cywilnego.